

SOIL TAXONOMY

TOPRAK SINIFLANDIRMA

İSİMLENDİRME (herbir kategori için)

- Toprak Ordoları (Orders)
- Alt Ordolar (Suborders)
- Büyük Gruplar (Great Groups)
- Alt Gruplar (Subgroups)
- Familyalar (Families)
- Seriler (Series)

1. Toprak Ordoları

- İsimleri topraktan geliyor (solum, soil)
- Bütün ordoların sonları so/ kelimesi ile bitiyor. Örneğin Entisol.
- Entisol kelimesi recent yani son anlamına gelerek genç toprakları ifade ediyor.
- Burada ent (rec**ent**) Entisol'u oluşturan elementtir.
- Diğer bir örnek Aridisol.
- Burada arid (kurak) iklim koşullarında oluşmuş toprak demektir.
- Burada Ordoyu oluşturarak element id (ar**id**) tir.
- Ordoların isimlendirilmesinde toplam 12 formatif element ismi vardır.

2. Altordo'lar

- Alt ordo isimleri aslında iki hecenin birleşmesidir.
- İlk hece o toprak ordosunun tanımlanabilir önemli bir özelliğini ifade eder. Örneğin; Aquents = Aqu + ents
- Aqu kelimesi aqua yani su kelimesinden gelir.
- Suyla doygun veya taban suyunun yüksekliğini ifade eder.
- Diğer bir örnek **flu**ents. Fluvius, river (nehir), suyla taşınmış bir toprağı ifade eder.
- Alt ordolar için toplam 28 formatif element ismi vardır.
- Bunlar Ordolarla toplam 64 alt ordo ismini oluşturur.

3. Büyük Gruplar

- Büyük gruplar 1veya 2 formatif elementin alt ordo ismine eklenmesi ile oluşur.
- Yine eklenen bu bu heceler toprağın önemli bir özelliğini oluşturur.
- Örneğin **Cyrofluvents**. Cyro kelimesi cyric sıcaklık rejiminden gelmekte olup (kryos, icy cold) soğuk anlamına gelir.
- Veya tam tersi **Torrifluvents**, Torric Sıcaklık rejiminden gelir ve (toridus, hot and dry) yıllık ortalama sıcaklığın çok yüksek olduğunu belirtir.

4. Alt Gruplar

- Büyük grup kelimesinin başına gene ikinci bir kelime, toprağın çok önemli bir özelliğini açıklayan sıfat eklenir.
- Örneğin **Vertic** Torrifuvents.
- Vertisol olmayacak derecede şişme ve büzülme özelliği gösteren toprak.

5. Familyalar

- Familya isimleri birden çok isimlidirler.
- Alt grup ismine 3 veya 4 kelime eklenir.
- Bunlar genellikle toprağın tane büyüklük dağılımı, mineralojik sınıf (26 sınıf), KDK sınıfı (4 sınıf), kireç sınıfı (4 sınıf), toprak sıcaklık rejimi (8 sınıf), derinlik ve kıvam gibi özellikler eklenir.
- En genel ve çok kullanılanı, tane büyüklüğü, mineralojik ve sıcaklık rejimleridir.
- Örneğin: Fine loamy, mixed, mesic, Typic Torrifuvents.

Fine loamy, mixed, mesic, Typic Xerofluvents

→ Ordo

→ Altordo

→ Büyük grup

→ Alt grup

→ Familya

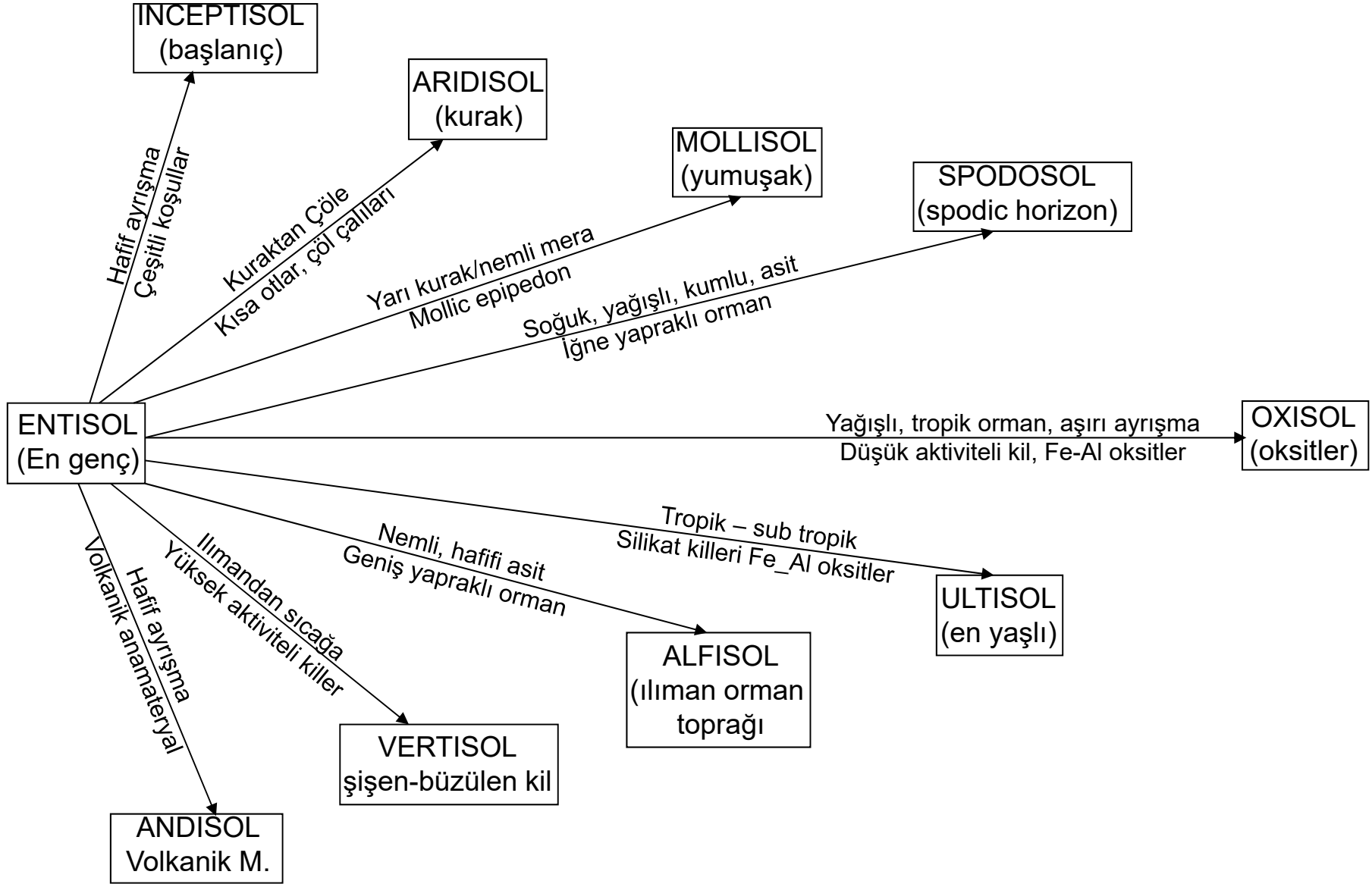

TOPRAK TAKSONOMİSİ ORDOLAR VE GENEL ÖZELLİKLER

ORDOLAR	ÖZELLİK	HORİZONLARI	NEM REJİMİ
ENTISOLS	Çok az profil gelişimi gösteren genç topraklar	Sadece OCHRIC Epipedon	Bütün nem rejimleri
INCEPTISOLS	Biraz profil gelişimi gösteren, Entisollerden yaşlı topraklar	OCHRIC Epipedon ve CAMBIC, CALCIC, GYPSIC, (PETRO) horizonlarından birisi VEYA UMBRIC veya PLAGGEN Epipedon	Aridic dışında bütün nem rejimleri
VERTISOLS	Yüksek oranda şişen ve büzülen kil içeren (en az %30), kurak dönemi bulunan, çatlayan ve kendi kendini malçlayan topraklar	VERTIC özellik (Genellikle OCHRIC Epipedon ve bazılarında CALCIC horizon)	Bütün nem rejimleri (genellikle Aridic, Xeric, Ustic)
ANDISOLS	Volkanik ana materyaller, az profil gelişimi	Yüzeyden 60 cm derinlik içersinde ANDIC toprak özellikleri	Bütün nem rejimleri

ORDOLAR	ÖZELLİK	HORİZONLARI	NEM REJİMİ
ARIDISOLS	profil gelişimi gösteren KURAK bölge toprakları	OCHRIC Epipedon ve CAMBIC, CALCIC, GYPSIC, (PETRO), ARGILLIC, NATRIC, SALIC horizon	Aridic nem rejimi (Salic horizonu olanlar Aquic nem rejimine sahip olabilir)
ALFISOLS	BDY > 35, illüviyal kil birikimi	OCHRIC Epipedon ve ARGILLIC horizon BDY > 35	Aridic dışında bütün nem rejimleri (genellikle, Xeric, Ustic)
MOLLISOLS	Az yıkanma, BD > 50, profil gelişimi	MOLLIC Epipedon, (genellikle yüzey altında ARGILLIC, CAMBIC, CALCIC horizonlar)	Bütün nem rejimleri (genellikle, Xeric, Ustic)
ULTISOLS	Fazla yıkanma, BD < 35, ve illüviyal kil birikimi	OCHRIC veya UMBRIC Epipedon ve ARGILLIC Horizon (BDY < 35)	Aridic dışında bütün nem rejimleri (genellikle, Udic)

ORDOLAR	ÖZELLİK	HORİZONLARI	NEM REJİMİ
SPODOSOLS	Serin ve yağışlı bölgelerde, OM ve Fe-Al oksitlerin illüviyal birikimi	OCHRIC veya UMBRIC veya HISTIC Epipedon ve ALBIC VE SPODIC horizon	Udic veya Aquic nem rejimleri
OXISOLS	Sıcak yağışlı bölgelerin ileri derecede ayrışmış toprakları	OXIC horizon	Aridic dışında bütün nem rejimleri (genellikle Udic)
HISTOSOLS	Yeterli kalınlıkta organik toprak materyalinin baskın olduğu topraklar	40 cm $\geq$ Organik toprak materyali	Aquic veya Udic
GELISOLS	Donma ve çözülme katının hemen üzerinde OM birikimi	GELIC materyal	Permafrost

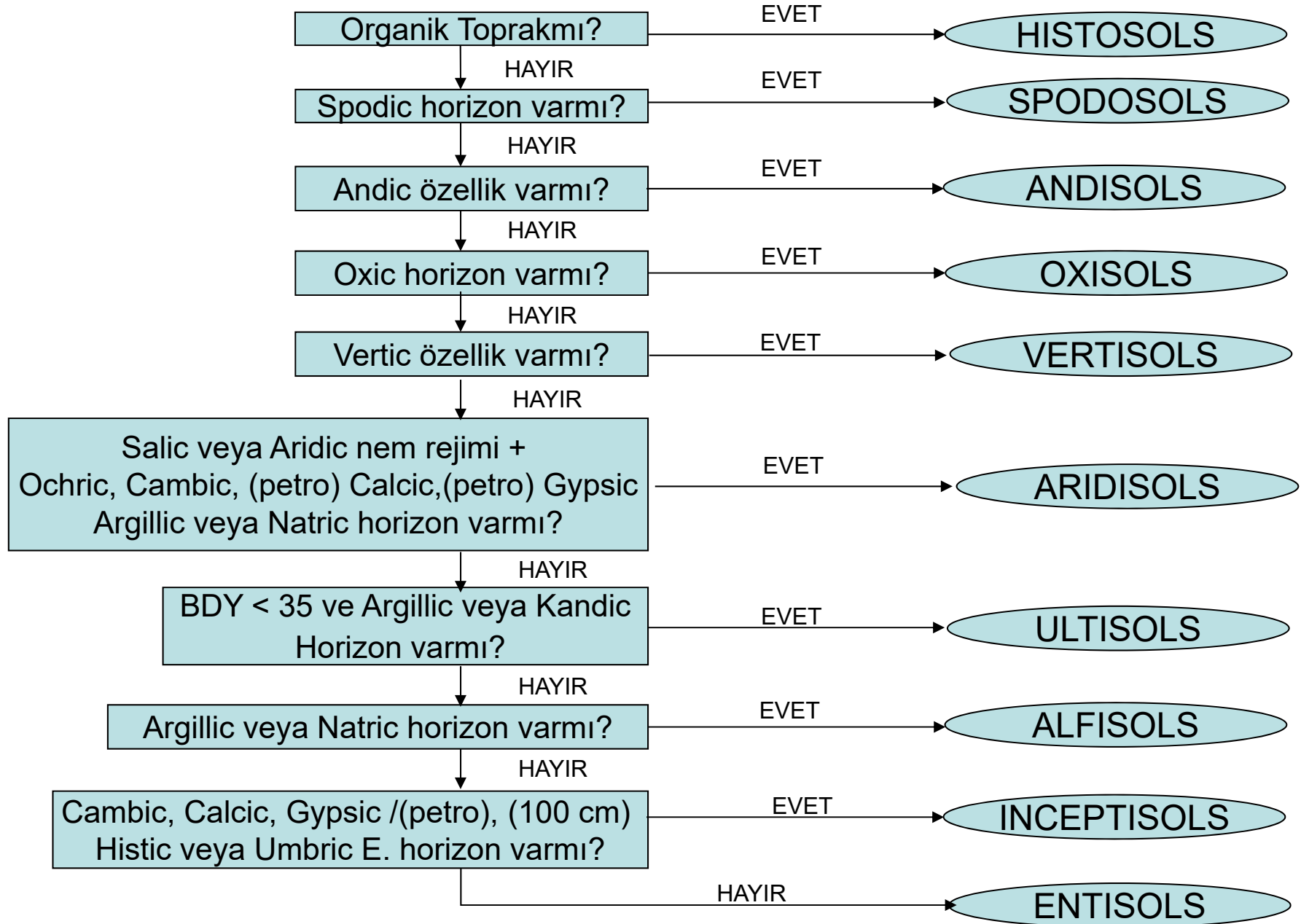
Ayrışma derecesi ve toprak gelişimi

hafif

Orta

kuvvetli

Nem rejimi, tanımlama horizonları, diğer ayırıcı karakteristikler belirlenir

Toprak Ordolarının isim kökleri

ALF ISOLS	Alf	anlamsız hece	Pedalfer
AND ISOLS	And	ando kökün değiştirilmiş.	Ando
AR ID ISOLS	Id	L. <i>aridus</i> , kuru	Arid
ENT ISOLS	Ent	anlamsız (en yeni)	Recent
GEL ISOLS	EI	L. <i>gelare</i> , donmak	Jell
HIST OSOLS	Ist	Gr. <i>histos</i> , doku	Histology
IN CEPT ISOLS	Ept	L. <i>inceptum</i> , başlangıç	Inception
MOLL ISOLS	Oll	L. <i>mollis</i> , yumuşak	Mollify
OX ISOLS	Ox	F. <i>oxide</i> , oksit	Oxide
SP OD OSOLS	Od	Gr. <i>spodos</i> , ağaç külü	Odd
ULT ISOLS	Ult	L. <i>ultimus</i> , son en eski	Ultimate
VERT ISOLS	Ert	L. <i>verto</i> , dönme	Invert

Toprak Alt Ordolarının isim kökleri

Alb	L. <i>albus</i> , beyaz	albic horizon varlığı
Anthr	Gr. <i>anthropos</i> , human	insan tarafından değiştirilmiş
Aqu	L. <i>aqua</i> , su	Aquic koşullar
Ar	L. <i>arare</i> , sürmek	kariştirilmiş horizon
Arg	argillic h. L. <i>argilla</i> , beyaz kil	argillic horizon varlığı
Calc	L. <i>calcis</i> , kireç	calcic horizon varlığı
Camb	L. <i>cambiare</i> , değiştirmek	cambic horizon varlığı
Cry	Gr. <i>kryos</i> , buz gibi soğuk	soğuk
Dur	L. <i>durus</i> , sert	duripan varlığı
Fibr	L. <i>fibra</i> , fiber	az ayrıışmış durum
Fluv	L. <i>fluvius</i> , nehir	taşkın ovası
Fol	L. <i>folia</i> , yapraksı	yaprak kümesi

Gyps	L. <i>gypsum</i> , jips	gypsic horizon varlığı
Hem	Gr. <i>hemi</i> , yarı	yarı ayrışma durumu
Hist	Gr. <i>histos</i> , doku	organic materyalin varlığı
Hum	L. <i>humus</i> , yeryüzü	organik maddenin varlığı
Orth	Gr. <i>orthos</i> , doğru	en genel olan
Per	L. <i>per</i> , sürekli	Perudic nem rejimi
Psamm	Gr. <i>psammos</i> , kum	kumlu tekstür
Rend	Rendzina dan geliştirilmiş	yüksek karbonat kapsamı
Sal	L. base of <i>sal</i> , tuz	salic horizon varlığı
Sapr	Gr. <i>saprose</i> , rotten	ileri ayrışma durumu
Torr	L. <i>torridus</i> , sıcak ve kurak	Torric nem rejimi
Turb	L. <i>turbidus</i> , bozulmuş	cryoturbation varlığı
Ud	L. <i>udus</i> , humid	Udic nem rejimi
Ust	L. <i>ustus</i> , yanmış	Ustic nem rejimi
Vitr	L. <i>vitrum</i> , cam	glass varlığı
Xer	Gr. <i>xeros</i> , dry	Xeric nem rejimi

Büyük Grupların isim kökleri

Alb	L. <i>albus</i> , beyaz	albic horizon varlığı
Anhy	Gr. <i>anydros</i> , susuz	çok kuru
Anthr	Gr. <i>anthropos</i> , human	insan tarafından değiştirilmiş
Aqu	L. <i>aqua</i> , su	Aquic koşullar
Acr	Gr. <i>arkos</i> , en sonunda	İleri derecede ayrışma
Arg	argillic h. L. <i>argilla</i> , beyaz kil	argillic horizon varlığı
Al	Aliminyum	Yüksek Al düşük Fe
Calc	L. <i>calcis</i> , kireç	calcic horizon varlığı
Cry	Gr. <i>kryos</i> , buz gibi soğuk	soğuk
Dur	L. <i>durus</i> , sert	duripan varlığı
Dystr, dys	Gr. <i>dys</i> , hasta, verimsiz	Düşük baz doygunluğu
Fibr	L. <i>fibra</i> , fiber	az derecede ayrışmış
Fluv	L. <i>fluvius</i> , nehir	taşkın ovası
Fol	L. <i>folia</i> , yapraksı	yaprak kümesi

Endo	Gr. <i>endon</i> , <i>endo</i> , içinde	Taban suyu
Epi	Gr. <i>epi</i> , on, üzerinde	Taban suyu
Eutr	Gr. <i>eu</i> , iyi; verimli	yüksek baz doygunluğu
Ferr	L. <i>ferrum</i> , demir	Fe varlığı
Fragi	L. <i>fragilis</i> , kırılğan	Fragipan varlığı
Fulv	L. <i>fulvus</i> , soluk kahverengisi sarı	koyu kahve rengi ve organik karbon varlığı
Glac	L. <i>glacialis</i> , buzlu	buz lens veya kamaları
Gyps	L. <i>gypsum</i> , jips	gypsic horizon
Gloss	Gr. <i>glossa</i> , dil	glossic horizon
Hal	Gr. <i>hals</i> , tuz	tuzlu
Hapl	Gr. <i>haplous</i> , basit	Minimum horizon gelişimi
Hem	Gr. <i>hemi</i> , half	orta derecede ayrışma
Hist	Gr. <i>histos</i> , doku	organik materyal varlığı
Hum	L. <i>humus</i> , yeryüzü	organik madde varlığı

Hydr	Gr. <i>hydor</i> , su	suyun varlığı
Kand, kan	aday	1:1 tipi silikat killeri
Luv	Gr. <i>louo</i> , yıkamak	Illuvial
Melan	Gr. <i>melanos</i> , siyah	siyah, organik karbon varlığı
Moll	L. <i>mollis</i> , yumuşak	mollic epipedon varlığı
Natr	<i>natrium</i> , sodyum	natric horizon varlığı.
Pale	Gr. <i>paleos</i> , old	ileri derecede gelişme.
Petr	Gr. <i>petra</i> , kaya	çimentolanmış horizon.
Plac	Gr. base of <i>plax</i> , düz taş	ince pan varlığı
Plagg	Ger. <i>plaggen</i> , sod	plaggen epipedon. varlığı
Plinth	Gr. <i>plinthos</i> , tuğla	plinthite varlığı
Psamm	Gr. <i>psammos</i> , kum	Kumlu tekstür
Quartz	Ger. <i>quarz</i> , kuvars	yüksek kuvars kapsamı
Rhod	Gr. base of <i>rhodon</i> , gül	koyu kırmızı renk

Sal	L. base of <i>sal</i> , salt	salic horizon varlığı
Sapr	Gr. <i>saprose</i> , rotten	ileri derecede ayrışma
Somb	F. <i>sombre</i> , dark	sombric horizon varlığı
Sphagn	Gr. <i>sphagnos</i> , bog	sphagnum varlığı.
Sulf	L. <i>sulfur</i> , sulfur	sülfidler ve onların oksidasyon ürünleri
Torr	L. <i>torridus</i> , hot and dry	Torric nem rejimi
Ud	L. <i>udus</i> , humid	Udic nem rejimi
Umbr	L. <i>umbra</i> , shade	Umbric epipedon
Ust	L. <i>ustus</i> , burnt	Ustic nem rejimi
Verm	L. base of <i>vermes</i> , worms	solucanlı ve hayvanlar tarafından karıştırılmış
Vitr	L. <i>vitrum</i> , cam	Camsı materyal varlığı
Xer	Gr. <i>xeros</i> , kuru .	Xeric nem rejimi